

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Nicolae Zabotin

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/45 Coop împotriva lui Nicolae Zabotin cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și acordat apelantului Nicolae Zabotin, termen pentru achitarea taxei de stat și prezentarea apelului motivat

constată:

La 19 martie 2013, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/45 Coop a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Zabotin cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că Nicolae Zabotin este titularul dreptului de proprietate al apartamentului nr. 33 din str. Socoleni 23, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 47,4 m. p., care a acumulat la 01 martie 2013 datorii față de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/45 Coop în mărime de 8377,20 lei pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 01 martie 2013.

Sușține că blocul locativ dispune de cazangerie termică alimentată cu gaze naturale proprie, de unde se furnizează fiecărui apartament energie termică în perioada rece a anului, plus apă caldă, în regim non stop. Prețul energiei termice se determină în funcție de suprafața totală a apartamentului, luându-se în considerare valoarea totală a gazelor naturale consumate plus cheltuielile aferente energiei electrice pentru funcționarea cazangeriei.

Afirmă că apa este furnizată blocului în temei contractual, centralizat prin contorul comun al asociației de către SA „Apă Canal Chișinău”. Ulterior aceasta este furnizată locatarilor care au contoare individuale de evidență al consumului, atât a apei potabile, cât și a apei calde. Prețul apei potabile a fost stabilit prin

decizia Consiliului mun. Chișinău, iar a apei calde este stabilit în funcție de consumul de gaze naturale la cazangeria proprie, asociația având contract de furnizare a gazelor naturale cu SA „Chișinău Gaz”.

Menționează că energia electrică este furnizată de ÎCS „Union Fenosa” SA atât asociației, cât și fiecărui locatar în parte. Locatarii plătesc energia electrică consumată în apartament, cât și energia electrică consumată de asociație pentru iluminarea locurilor de uz comun, distribuită în mod proporțional fiecărui apartament.

Totodată, remarcă că printre drepturile asociației figurează și dreptul de a stabili pentru fiecare proprietar cuantumul plăților obligatorii potrivit cotei de participare, astfel că toate plățile incluse de asociație în bonurile de încasare emise pe numele lui Nicolae Zabotin, proprietarul ap. 33 sunt total justificate și se cer executate totalmente.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 10, 512, 602 Cod civil, art. 1, 12, 14 și 20 din Legea condominiului în fondul locativ, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea forțată din contul lui Semion Batog a sumei datoriei în valoare de 8377,20 lei, încasarea de la Nicolae Zabotin a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 251,37 lei.

La 13 februarie 2014, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/45 Coop a depus cerere privind introducerea unor corectări în cererea de chemare în judecată, invocând că în compartimentul capetelor de cerere a fost comisă o eroare și anume privind persoana reclamantului, fiind indicat în calitate de reclamant Semion Batog care nu este parte în proces, de facto, însă reclamant este Nicolae Zabotin, din care considerent solicită încasarea forțată de la Nicolae Zabotin a sumei datoriei în valoare de 8377,20 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/45 Coop a depus o cerere de modificare a temeiului acțiunii, prin care cu referire la prevederile art. 8 alin. (2) lit. f) și g), 1389 alin. (1), art. 1393 alin. (2) Cod civil, a invocat că suma de 8377,2 lei este suma cu care Nicolae Zabotin s-a îmbogățit fără just temei și a cauzat prejudicii Asociației de Coproprietari în Condominiu nr.55/45 Coop în mărimea cestei sume, concomitent a solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 251, 37 lei.

Ulterior, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/45 Coop a mai depus o cerere de modificare a temeiului acțiunii, prin care a solicitat revocarea temeiului privind îmbogățirea fără justă cauză și revenirea la cererea și temeiului inițial privind încasarea de la Nicolae Zabotin a datoriilor la serviciile comunale.

Tot, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/45 Coop a mai depus și o cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat încasarea de la Nicolae Zabotin a datoriei pentru serviciile locativ-comunale, pentru perioada septembrie 2008 - ianuarie 2013, în sumă de 8377,2 lei și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 251,37 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2016, a fost admisă acțiunea și a fost încasat de la Nicolae Zabotin în beneficiul Asociației de

Coproprietari în Condominiu nr.55/45 Coop suma de 8377,20 lei cu titlu de datorie și suma de 251,37 lei cu titlu de taxă de stat, în total 8628,57 lei.

La 07 iunie 2016, Nicolae Zabotin a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul Nicolae Zabotin a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, în legătură cu faptul că este invalid și nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și acordat termen apelantului Nicolae Zabotin până la 11 octombrie 2016, ora 10:00, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 188,50 lei și prezentarea apelului motivat. A fost explicat apelantului că în caz contrar apelul va fi restituit.

La 04 octombrie 2016, Nicolae Zabotin a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii recurate în partea respingerii cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, cu pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că suma ce urmează a fi achitată ca taxă de stat, prin prisma art. 6 CEDO, nu trebuie să constituie un impediment al persoanelor de a se adresa în instanța de judecată, pentru a apăra un drept încălcat și a obține o satisfacție efectivă.

Indică că asigurarea accesului la justiție a persoanelor nu trebuie să depindă de faptul că din considerentele financiare, acestea nu-și pot valorifica un drept sau un interes legitim încălcat.

Având în vedere prevederile art. 85 alin. (4) CPC, consideră că instanța de apel a ignorat faptul că începând cu 07 noiembrie 1995, este încadrat în gradul întâi de invaliditate, fără termen, fiind anexate probe, în acest sens.

De asemenea remarcă că în cadrul pricinii date beneficiază de asistență juridică garantată de stat, fapt care suplimentar confirmă lipsa mijloacelor financiare.

Ca urmare, consideră că instanța de apel neîntemeiat a aplicat prevederile art. 85 CPC și nu a constatat circumstanțele importante, ce confirmă imposibilitatea achitării taxei de stat pentru examinarea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 07 iunie 2016, Nicolae Zabotin a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2016. Totodată, apelantul Nicolae Zabotin a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, în legătură cu faptul că este invalid și nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea acesteia.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și acordat termen apelantului Nicolae Zabotin până la 11 octombrie 2016, ora 10:00, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 188,50 lei și prezentarea apelului motivat.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

După cum atestă materialele dosarului, Nicolae Zabotin, începând cu 07 noiembrie 1995, este încadrat în gradul întâi de invaliditate, fără termen, fapt ce se atestă prin copia certificatului nr. 067792 eliberat de Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova (f. d. 173), potrivit căruia lui Nicolae Zabotin îi este contraindicată orice activitate și necesită supraveghere permanentă de o altă persoană.

Ca urmare, circumstanțele menționate demonstrează cu certitudine că Nicolae Zabotin este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului.

Astfel fiind, se constată că instanța de apel neîntemeiat, prin încheierea din 09 septembrie 2016 a respins cererea apelantului Nicolae Zabotin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Distinct de cele mai sus relatate, având în susținere și prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, instanța de recurs consideră că cererea lui Nicolae Zabotin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel urmează a fi admisă.

Or, în situația descrisă, respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință ar genera o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de către Nicolae Zabotin, de a casa încheierea instanței de apel în partea prin care a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și acordat termen apelantului Nicolae Zabotin pentru achitarea taxei de stat în mărime de 188,50 lei și de a pronunța în partea dată o nouă încheiere prin care a

admite cererea lui Nicolae Zabotin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și a-l scuti integral pe Nicolae Zabotin de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Având în vedere că în rest încheierea instanței de apel nu a fost contestată cu recurs, instanța de recurs consideră inoportun de a se expune cu privire la temeinicia încheierii în partea necontestată.

În conformitate cu art. 427 lit. c), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Nicolae Zabotin.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/45 Coop împotriva lui Nicolae Zabotin cu privire la încasarea datoriei, în partea prin care a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și acordat termen apelantului Nicolae Zabotin pentru achitarea taxei de stat în mărime de 188,50 lei și se pronunță în partea dată o nouă încheiere prin care:

Se admite cererea lui Nicolae Zabotin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și se scutește integral Nicolae Zabotin de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Pricina civilă se remite la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea în fond a apelului declarat de către Nicolae Zabotin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu